



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Ing. Petra Šuránka a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Věry Pazderové, LL.M., M.A., ve věci

žalobce: **Ing. J. F.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2023, č. j. 137603/2023/KUSK,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanou osobně dne 8. 11. 2023 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2023, č. j. 137603/2023/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Nymburk (dále jen „městský úřad“) ze dne 26. 6. 2023, č. j. MUNYM-070/46563/2023/Mej (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím městský úřad podle § 62 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) uložil žalobci pořádkovou

pokutu ve výši 5 000 Kč za hrubě urážlivé podání nadepsané jako „*Námitka právní nezpůsobilosti. Námitka podjatosti*“ a doručené dne 15. 6. 2023 do datové schránky městského úřadu.

Obsah žaloby

2. V podané žalobě žalobce namítal, že oprávněná úřední osoba nebyla oprávněnou úřední osobou, neboť za veřejně prospěšnou činnost se sankční řízení nezahajuje, a pokud ho někdo zahájí, tak má povinnost si přečíst i „*hrubě urážlivé podání*“, neboť občan či představitel spolku není povinen tolerovat „*nejrůznější právní nevzdělance, pologramoty a evidentní hlupáky a pitomce, které zaměstnává veřejná správa, přičemž zejména Městský úřad v Nymburce je tím vyhlášený a pověstný.*“ Žalobce má za to, že zahájením bezdůvodného přestupkového řízení na něj městský úřad zaútočil a on má v takovém případě právo na nutnou obranu a odpor i formou urážlivého podání. Obrana přitom může být i intenzivnější než původní útok. Úřední osobu označil za „*další zjevnou blbku, která nepochopila, nebo odmítá pochopit, nejzákladnější principy práva...*“ Slovní odpor nemůže být dle žalobce nikdy zjevně nepřiměřený a „*má právo bránit se i fyzicky, pokud útočníka rovnou nezabije.*“ Ani přestupkové řízení nemůže být v rozporu se zásadami trestního řízení, v němž se obviněný může hájit, jak chce, tj. i hrubým podáním přiměřeným situaci a inteligenci autorů útoku. Nelze zaměňovat následek za příčinu – pokud by nebylo zahájeno přestupkové řízení, pak by z jeho strany ani nedošlo k hrubě urážlivému podání. Žalobce si ostatně neumí představit urážlivější podání, než je křivé obvinění z přestupku při dobrovolném výkonu veřejně prospěšné činnosti. Má za to, že „*měl plné právo autorům těchto hrubě urážlivých nesmyslů jít osobně nafackovat – a stále by se to vešlo pod pojem přiměřenosti práva na odpověď.*“ Žalobce dále ani nechápe, kde vzala nějaká R. právo posuzovat žalobcovo chování, když ten se zodpovídá výhradě valné hromadě sdružení, a ne nějaké R., krom toho, jaké právo má tato ničím nezajímavá husa posuzovat kohokoliv, kdo aktivně bojoval proti komunismu, v době, kdy ona nejspíš chodila na nočníček, nebo ještě ani to ne.“ Žalobce uzavřel, že orgány státu si zesměšnění většinou zasluhují, a navrhl výsledky svědků Z. B. aj. M. ohledně jejich právních znalostí, celkové erudice, mravní úrovně a počátků rozhodnutí stíhat přestupkem veřejně prospěšnou činnost a dále T. R. ohledně jejího mravního a morálního profilu a celkového právního vědomí, kterým odůvodní to, že může stíhat a posuzovat chování předsedy spolku KLUB 213, z. s., (dále jen „K213“). Dále navrhl provedení dokazování korespondencí mezi žalobcem a Krajským úřadem Středočeského kraje ohledně údržby alejí a výsledků této činnosti včetně fotografií.
3. Závěrem žalobce požadoval náhradu nákladů řízení v částce 5 000 Kč za sepis a podání žaloby a dále náklady nezastoupeného účastníka řízení.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Namítl, že žaloba neobsahuje srozumitelné důvody, pro které žalobce rozhodnutí napadá. Poukázal též na komentářovou literaturu na podporu svých závěrů, že k uložení pořádkové pokuty není nutné, aby podání ztížilo postup v řízení [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 27. 3. 2013, č. j. 8 As 16/2012-52, č. 2890/2013 Sb. NSS], a že hrubě urážlivým podáním je především podání obsahující vulgarismy, nadávky či urážky, kterými je snižována autorita správních orgánů. Jako příklad žalovaný uvedl rozsudek NSS ze dne 4. 3. 2011, č. j. 5 As 37/2010-71, pojednávající o stěžovateli, který opakovaně psal hrubě urážlivá podání. Coby příklad hrubě urážlivé žádosti o osvobození od soudních poplatků žalovaný uvedl rozsudek NSS ze dne 27. 9. 2019, č. j. 5 As 212/2019-40, č. 3932/2019 Sb. NSS. V projednávaném

případě je dle žalovaného nesporné, že žalobce použil urážlivé výrazy vůči oprávněné úřední osobě v souvislosti s konkrétním řízením o dvou přestupcích. Urážky typu „zjevně vykořeněnou, omylem se válející na MÚ Nymburce za peníze daňových poplatníků a šířící zmatek a bezpráví v okolí Nymburka“ lze přirovnat k obvinění z trestné činnosti. Vyjádření žalobce jsou nepochybně útoky na vážnost a důstojnost úřední osoby, tedy útokem na vážnost nikoliv správního řízení, ale řízení přestupkového, tedy trestního, a o to přísněji by měla být hodnocena. Žalobce zaslal dne 1. 7. 2023 a 8. 11. 2023 úředním osobám (ženám) obou stupňů osobní dopisy plné hrubých urážek. Taková je úroveň jednání vysokoškolsky vzdělaného žalobce.

Další vyjádření žalobce

5. Žalobce v replice uvedl, že vyjádření žalovaného nebude „ani číst, natož se k němu vyjadřovat a má je za lidsky bezcenné a právně irelevantní.“

Ústní jednání

6. Při jednání, které se konalo u Krajského soudu v Praze dne 10. 5. 2024, žalobce obsáhle popisoval okolnosti, jež předcházely zahájení přestupkového jednání a z nichž dovozoval, že hanlivá označení referenta městského úřadu v podání ze dne 15. 6. 2023 byla odpovídající jeho jednání v jiných řízeních. V rámci činnosti spolku vysázeli stovky stromků při obnově alejí, ale nedočkali se za to žádného vděku a ani příspěví z veřejných rozpočtů. Pracovníci Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje, příspěvkové organizace, (dále jen „KSÚS SK“) v minulosti zničili jimi vysázené stromky, ale když na to upozornil, přestupkové řízení proti nim zahájeno nebylo. Za účelem prokázání průběhu předchozího přestupkového řízení vedeného tímtež referentem proti němu žalobce navrhl též provedení důkazů řadou listin, jež v kopii založil do spisu. Na dotaz soudu nicméně sdělil, že předchozí přestupkové řízení probíhalo v roce 2021 a že referent proti žalobci nepoužil žádná urážlivá slova. Žalobce ale zdůraznil a setrval na tom, že urážlivým je již samotné zahájení přestupkového řízení. Sprostota totiž může být nejen slovní, ale i skutková a tou je obvinění žalobce, resp. spolku z přestupku, který je ale ve skutečnosti obecně prospěšnou a zdarma vykonávanou činností. Přestupkové řízení z podnětu KSÚS SK mohl zastavit již policejní orgán a ani referent městského úřadu nemusel řízení zahájit, přesto to ale udělal, a proto si plně zaslouží označení, která žalobce použil dne 15. 6. 2023 (žalobce je zopakoval). Mylné je také zdůvodnění, že pořádková pokuta měla žalobce odvrátit od urážlivých podání, ve skutečnosti to vedlo k opaku. Dotčení úředníci nemají morální ani právní způsobilost k tomu, aby posuzovali jednání žalobce, který už má za sebou 10 zprošťujících rozsudků i úspěch v řízení u Evropského soudu pro lidská práva. Navíc jsou úředníci placeni Středočeským krajem, a tudíž rozhodovali ve vlastní věci.
7. Žalovaný naproti tomu stručně, ale věcně konstatoval, že prakticky nic z toho, co žalobce uvádí, není pro řízení relevantní. Zdůraznil, že úřední osoba sice musí unést vyšší míru kritiky, ale nemusí snášet cokoli; rozhodně ne hrubé urážky. Žalobce pomíjí, že správní řízení vede úřad jako takový, ne konkrétní úřední osoba. Pokud jde o tvrzenou nezpůsobilost, úředníci musí složit zvláštní zkoušky odborné způsobilosti, v nichž musí prokázat znalost práva. Pokud měl žalobce za to, že oprávněná úřední osoba byla proti němu zaujatá, mohl uplatnit důvody podjatosti specifikované v § 14 správního řádu namísto urážek.

Podstatný obsah správního spisu

8. Žalovaný předložil soudu v elektronické podobě část spisu městského úřadu, který se týká řízení o přestupku proti majetku podle § 8 odst. 2 písm. a) bodu 1 zákona č. 251/2016 Sb., o

některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterého se měl dopustit spolek K213, jehož je žalobce předsedou, způsobením škody na cizím majetku krádeží tím, že dne 6. 2. 2023 v době kolem 13:05 hod. u silnice č. III/27524 mezi obcemi Dymokury a Viničná Lhota na pozemku p. č. XA v katastrálním území X a obci Křinec si žalobce jakožto předseda spolku присвоil zhruba 1,5 m³ dřeva ze dvou ovocných stromů v majetku Středočeského kraje náležejících do správy KSÚS SK, které se nacházely v aleji podél silničního tahu, pořezané dřevo žalobce naložil na přívěsný vozík registrační značky X zapřažený za motorové vozidlo značky PX registrační značky X, kterým jej z místa odvezl, a dřevo následně spálil, čímž způsobil škodu na cizím majetku zhruba ve výši 242 Kč.

9. Ze správního spisu vyplývá, že dne 7. 2. 2023 Policie ČR, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, územní odbor Nymburk, obvodní oddělení (dále jen „OO PČR“) Městec Králové, postoupila z důvodu místní příslušnosti OO PČR Nymburk fotografickou dokumentaci kácení dřevin žalobcem v aleji podél silnice ze dne 6. 2. 2023 (naložený vozík dřeva za vozidlem žalobce, v jehož zavazadlovém prostoru byla motorová pila, čerstvý pařez v aleji u silnice), e-mail žalobce ze dne

6. 2. 2023 obsahující trestní oznámení na cestmistra KSÚS SK, který jednání žalobce oznámil, že aleje v rozporu se svými povinnostmi neudrží a suché stromy ohrožují silniční provoz (k čemuž žalobce přiložil fotografie dokladující, že druhý z odklizených stromů byl již vyvrácený), a zápis z jednání na cestmistrovství Nymburk ze dne 24. 8. 2012 o údržbě alejí, v rámci nějž pracovníci KSÚS SK a K213 odsouhlasili, že podél silnic III. třídy v okolí obcí Košík a Rožďalovice spolek K213 dokončí do 30. 9. 2012 revizi vysázených alejí a označí živé stromky, poté provede seč travních porostů a příslušný cestmistr poté zajistí zálivku stromků, načež K213 realizuje výsadbu nových stromků v aktuálně neosázených místech alejí. Dne 1. 3. 2023 OO PČR Nymburk učinilo úřední záznam o telefonickém hovoru s právníkem KSÚS SK, který sdělil, že jim není znám původ zápisu ze dne 24. 8. 2012, osoby na něm podepsané u nich již dávno nepracují, nicméně tento zápis žalobce neopravňuje svévolně kácet stromy v jejich správě. Téhož dne OO PČR Nymburk odložilo podezření, že se přestupku proti majetku dopustil žalobce jakožto fyzická osoba. Dne 31. 3. 2023 žalobce telefonicky podal vysvětlení na OO PČR Nymburk s tím, že dřevo byl oprávněn kácet na základě smlouvy z roku 2012 (zápisu ze dne 24. 8. 2012), kterou dodnes nikdo nevypověděl. Dne 31. 3. 2023 OO PČR Nymburk oznámilo městskému úřadu podezření, že žalobce spáchal přestupek proti majetku.

10. Po prověření skutečnosti, že městys Křinec neeviduje žádnou žádost o povolení kácení dřevin a přihlášení se KSÚS SK požadavkem na náhradu škody městský úřad shromáždil údaje o spolku ze spolkového rejstříku a opis z evidence přestupků právnických osob a dne 15. 6. 2023 oznámil zahájení řízení o přestupku spolku K213 zastoupeného žalobcem tak, jak je popsáno v bodě 8 tohoto rozsudku, s tím, že do škody započtl i částku 7 950 Kč jako náklady vysazení dvou nových stromů. O zahájení řízení vyrozuměl i KSÚS SK jako poškozenou a nařídil ústní jednání na den 3. 7. 2023. Téhož dne městský úřad ještě zaslal vyrozumění o opravě chyby právní kvalifikace přestupku. Oprávněnou úřední osobou v přestupkovém řízení byl referent Bc. Z. B.

11. Dne 15. 6. 2023 spolek K213 zaslal městskému úřadu tuto datovou zprávu: „*Vy se vážně nestydíte tenhle nesmysl nám poslat? A jinak jste normální ??? Kde máte vyšetření trestního oznámení, jež jsme podali my ???*“
12. Dne 19. 6. 2023 spolek K213 uplatnil osobně na podatelně městského úřadu **podání ze dne 15. 6. 2023** (zaslané dne 15. 6. 2023 též z datové schránky spolku s označením předmětu zprávy „*Re: Sdělení demence a podjatosti*“) podepsané žalobcem a nazvané „**NÁMITKA PRÁVNÍ NEZPŮSOBILOSTI NÁMITKA PODJATOSTI**“ směřující vůči oprávněné úřední osobě Bc. Z. B. Úvodem žalobce zdůraznil, že uklízel spadlé dřevo po vichřici a že se jednalo o bezcenné ztrouchnivělé dřevo, a proto se nemohl dopustit krádeže. Navíc již spolek na místě vysázal nové stromy, takže KSÚS SK v dané souvislosti žádné náklady nemá. Z toho dovodil, že referent (ježž označuje za podezřelou osobu) je „*osobou zjevně nezpůsobilou ve věci dále cokoliv projednávat a řešit.*“ Dále žalobce k referentovi uvedl: „*Osoba svým písemným sdělením se jeví natolik defektní a dementní, že je zcela vyloučeno, aby ve věci činila jakékoliv další úkony, neboť zjevně zneužívá své ničím nepodložené a neodůvodněné pravomoci, nemá základní právní povědomí ani právní cit, ani smysl pro jakoukoliv úřední činnost, jakož i základní lidskou a občanskou spravedlnost. Jedná se zjevně o osobu zcela vykořeněnou, omylem se válející na MÚ v Nymburce za peníze městských daňových poplatníků a šířící zmatek a bezpráví do okolí Nymburka.*“ Dále žalobce uvedl, že s „*defektní osobou*“ již byly smutné zkušenosti z minula, neboť chtěla rozhodovat o přestupku v reakci na pravdivý popis podvodníka na stránkách K213, který dle žalobce prokazatelně poškozoval otce dětí a i přesto, že to bylo svědecky doloženo, „*tato zjevně defektní a dementní osoba*“ přestupkové řízení nezastavila a zcela bezdůvodně jej vedla další asi 4 měsíce. K zastavení přestupkového řízení mělo dle žalobce dojít až po pohrůžce žalobou na náhradu škody za činy spáchané „*tímto zjevně dementním individuem*“, kteroužto škodu by musel za toto „*nesvéprávné stvoření*“ uhradit městský úřad. Pokud by byl referent shledán právně způsobilým, tak žalobce vznesl námitku podjatosti, „*protože to, co dělá tenhle zjevný křiopl, ještě nikdo v podobné funkci nedělal a nepředváděl.*“ Žalobce navrhl „*dementa*“ z případu vyloučit a věc předat mimo Středočeský kraj, který je podjatý už z podstaty.
13. **Prvostupňovým rozhodnutím** ze dne 26. 6. 2023 (za městský úřad jednala vedoucí odboru správních činností Mgr. J. M.; rozhodnutí bylo později dne 26. 10. 2023 opraveno v údajích o datu doručení podání oprávněným usnesením) městský úřad podle § 62 odst. 2 správního řádu uložil žalobci pořádkovou pokutu 5 000 Kč za hrubě urážlivé podání ze dne 15. 6. 2023, v jehož obsahu zaútočil formou hrubých urážek na vážnost a důstojnost oprávněné úřední osoby při výkonu veřejné správy v souvislosti se zahájením správního řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku a označil ji za osobu „*defektní a dementní*“, která „*zjevně zneužívá své ničím nepodložené a neodůvodněné pravomoci*“, osobu „*zjevně vykořeněnou, omylem se válející na MÚ v Nymburce za peníze daňových poplatníků a šířící zmatek a bezpráví do okolí Nymburka*“, či dále za „*zjevně dementní individuum*“ a „*zjevného křiopla*“. V odůvodnění městský úřad uvedl, že žalobce uplatnil jako předseda spolku podání, jímž napadá oprávněnou úřední osobu vykonávající veřejnou správu opakovaně uváděnými hrubými urážkami cílenými na její inteligenci, vážnost a důstojnost, a to za pomoci hanlivých výrazů označujících ji za osobu zcela hloupou a neschopnou. Podání svými osobními útoky evidentně vybočuje z pravidel obecně přijatelné komunikace, protože se nejedná o kritiku činnosti správního orgánu, nýbrž o vědomě vedené hrubě urážlivé výroky a nedůvodný útok na dobrou pověst a čest úřední osoby, což nelze akceptovat. Smyslem pořádkové pokuty podle § 62 odst. 2 správního řádu, kterou lze uložit až do výše 50 000 Kč, je chránit vážnost a důstojnost správních orgánů a úředních osob před útoky ve formě

hrubých urážek. Městský úřad zohlednil, aby pokuta nebyla v hrubém nepoměru k závažnosti následku a významu předmětu řízení, kterým je přestupek proti majetku, za který lze uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. Výši pořádkové pokuty stanovil při spodní hranici možné sazby, takže není likvidační a sleduje výchovný účel, aby se žalobce hrubě urážlivého jednání do budoucna zdržel a v úředním styku dodržoval pravidla obecně přijatelné komunikace.

14. Dne 30. 6. 2023 žalobce odeslal ze své e-mailové adresy na adresu Mgr. J. M. vedoucí odboru správních činností krátký e-mail s velmi hrubými nadávkami, přičemž v příloze podání, kterou žalobce podal též dne 3. 7. 2023 na podatelnu městského úřadu, ji mezi směsí urážek toho nejhrubšího zrna osočil z toho, že rozhoduje ve své vlastní věci po vznesení námítky podjatosti, namítl, že za pravdivé výroky se nikdo trestat nemůže a že by se měla rozhodnout, jestli vede řízení s ním nebo se spolkem. Dne 3. 7. 2023 podal žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí též odvolání současně označené i jako námitka neplatnosti, v němž požadoval jeho zrušení, *„neboť ho vydala podjatá, úplně blbá kráva, cíleně škodící veřejnosti, a to po vznesení námítky podjatosti, bez jejího vyřízení.“*
15. **Napadeným rozhodnutím** ze dne 31. 10. 2023, jež bylo žalobci doručeno dne 7. 11. 2023, žalovaný odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Odkázal na úpravu pořádkové pokuty za hrubě urážlivé podání v § 62 odst. 2 správního řádu a výklad podaný NSS v rozsudku ze dne 23. 4. 2010, č. j. 5 As 76/2009-69, č. 2236/2011 Sb. NSS. Výrazy v podání žalobce ze dne 15. 6. 2023 žalovaný vyhodnotil jako hrubé urážky vůči konkrétní úřední osobě dosahující velmi silné intenzity. Ačkoliv musí být úřední osoby nadány zvýšenou mírou odolnosti, neznamená to, že se oprávněná úřední osoba musí smířit s razantním a značně hrubým podáním, jímž ji jeho autor chce diskreditovat a ponížit. Tvzení o „defektnosti“ či „demenci“ útočí na vážnost a důstojnost oprávněné úřední osoby. Tím žalobce vyjádřil despekt a zaútočil i na vážnost a smysl správního řízení, přičemž je nerozhodné, že tak neučinil v rámci osobní konfrontace, nýbrž písemným podáním. Kvůli zcela neodůvodněnému užití vulgarit se nejednalo o obecně přijatelnou kritiku jednání oprávněné úřední osoby. Pořádkovou pokutu uloženou při spodní hranici zákonné sazby žalovaný nepovažoval za likvidační s tím, že jejím účelem bylo žalobce odradit od dalších hrubě urážlivých podání a zajistit dodržování pravidel obecně přijatelné komunikace v úředním styku. Protože oprávněná úřední osoba v rámci řízení o přestupku proti majetku mohla mít poměr k věci, o pořádkové pokutě rozhodovala vedoucí odboru správních činností městského úřadu. Žalovaný dodal, že zohlednil též závěry rozsudku NSS ze dne 27. 3. 2013, č. j. 8 As 16/2012-61, publikovaného pod č. 2890/2013 Sb. NSS.

Posouzení žaloby soudem

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, že je věcně i místně příslušným soudem a napadené rozhodnutí je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí vycházel soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Soud dospěl k závěru, že podaná žaloba je nedůvodná.
17. Podaná žaloba je konkrétně založena na třech argumentačních liniích: 1) že v případě bezdůvodně zahájeného přestupkového řízení úřední osoba nemůže být oprávněnou úřední osobou, a proto ji účastník řízení může hrubě urážet, 2) že stejně jako v trestním řízení se může i obviněný v přestupkovém řízení hájit jakkoliv, tedy i urážlivým podáním a 3) že žalobce měl právo vyjádřit svůj názor a v rámci přiměřené obrany veřejně zkritizovat svévoli dotčeného úředníka, přičemž slovní odpor nemůže být nikdy nepřiměřený. Tyto linie se

přitom v žalobě proplétají a jsou zakončeny požadavkem na to, aby soud provedl jakési přezkoušení oprávněných úředních osob.

18. Již na počátku je třeba zdůraznit, že § 71 odst. 2 s. ř. s. ve větě třetí žalobci nedovoluje uplatnit nové žalobní body po uplynutí žalobní lhůty, jež v tomto případě skončila v pondělí dne 8. 1. 2024. Ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. ve větě první pak soudu ukládá napadené rozhodnutí zkoumat jen v rozsahu (včas) uplatněných žalobních bodů. Přezkum napadeného rozhodnutí je tak ovládan dispoziční zásadou a je jen na žalobci, aby závčas uvedl, z jakých důvodů je považuje za nezákonné. Soudu nepřísluší, aby za žalobce cokoliv aktivně domýšlel, a stavěl se tak do role jeho advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Soud nesmí uplatnit ve svém posouzení takové důvody nezákonnosti, které žalobce sám včas soudu nepředestřel. Nepřísluší mu přitom spekulovat, zda nezminěná záležitost žalobci nevadí (je s ní srozuměn), nebo ji jen opomněl zmínit.
19. S ohledem na obsah žaloby tak vyplývá (a žalobce to již nemůže dodatečně po uplynutí žalobní lhůty změnit), že není zpochybňována výše uložené pořádkové pokuty, a dokonce ani závěr správních orgánů, že podání žalobce ze dne 15. 6. 2023 bylo hrubě urážlivé. Soud tudíž nepovažuje za nutné blíže vysvětlovat, v čem jsou ty či ony výrazy hrubě urážlivé a odkazuje na rekapitulaci správního spisu, neboť přinejmenším zčásti se jedná o výrazy, na jejichž nepatřičnosti panuje celospolečenská shoda. Stejně tak žalobce nezpochybnil to, že pořádková pokuta byla uložena jemu osobně, a nikoliv spolku, jež v přestupkovém řízení zastupoval.
20. Žalobce svou žalobou pouze prosazuje názor, že taková podání může správnímu orgánu adresovat beztrestně. V tom se ovšem zcela mylí. Vzhledem k tomu, že byl on osobně o nepřijatelnosti takového postupu a naplnění ústavních kritérií pro omezení svobody projevu, a to i cestou trestního práva v případě, že by takto bylo argumentováno vůči představitelům soudní moci, poučen usnesením Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) ze dne 9. 2. 2016, sp. zn. I. ÚS 1486/15, lze se dokonce domnívat, že si žalobce byl vědom nezákonnosti svého postupu, a přesto tak úmyslně činil. Druhou možností je, že nepostřehl, že obecná ústavně právní argumentace ÚS zabývající se limity svobody projevu dopadá i na projevy vůči jiným orgánům veřejné moci, než jsou soudy (a vlastně i posuzování přípustnosti projevů mezi soukromými osobami). To je ovšem s ohledem na dosažené vzdělání žalobce jednak nepravděpodobné a jednak by jej neznalost práva (zde konkrétně § 62 odst. 2 správního řádu, v němž jsou ústavní principy pojednané zmíněným usnesením ÚS promítnuty) neomlouvala. Zde soud připomíná, že § 62 odst. 2 správního řádu výslovně uvádí, že pořádkovou pokutu lze uložit i tomu, kdo učiní hrubě urážlivé podání. Žalobce se tedy nemůže divit tomu, že na podání ze dne 15. 6. 2023, jehož hrubou urážlivost žaloba nezpochybňuje, bylo pořádkovou pokutou reagováno. Skutečnost, že žalobce se nebyl ochoten či schopen z takových důsledků poučit a ve svém jednání pokračoval s o to větší intenzitou, není chybou rozhodnutí ukládajícího pořádkovou pokutu ani právní úpravy.
21. K žalobcovým argumentům, pokud by snad jimi chtěl dovozovat neústavnost právní úpravy obsažené v § 62 odst. 2 správního řádu a existenci „práva sebeobrany“ ve vztahu k zahájení přestupkového řízení proti jím zastupovanému spolku, soud především připomíná, že ÚS již v usnesení ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, č. 1/1998 ÚSu., konstatoval, že „[o]bčané jsou povinni se podrobit výkonu pravomoci veřejného činitele bez ohledu na vlastní soukromý názor. Jsou-li přesvědčeni, že tímto jednáním bylo porušeno jejich právo či jim byla způsobena škoda, mohou se proti takovému postupu veřejného činitele bránit jiným, a to zákonným

způsobem. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod, ani žádná jiná právní norma nepřipouští, aby občané nejprve hodnotili zákonnost postupu veřejných činitelů a teprve na základě toho jejich pokynů uposlechli nebo neuposlechli. Přímá obrana proti výkonu pravomoci správního orgánu je možná jen ve výjimečných případech při největších excesech, např. pokud by osoba vykonávající pravomoc orgánu veřejné moci bezprostředně páchala na adresátu veřejné správy trestný čin či jednala zcela mimo rámec svěřené pravomoci. Takto např. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 1. 11. 2000, sp. zn. 28 Ca 38/2000, shledal legálním postup kontrolované podnikající osoby, která bránila pracovníkům Nejvyššího kontrolního úřadu v provedení daňové kontroly, neboť tento úřad nikdy neměl takovouto pravomoc ani náznakem. Standardní postup adresáta veřejné správy jinak ale má být vždy takový, že dotyčný nejprve strpí výkon pravomoci, třebaže s ním nesouhlasí, a v návaznosti na to se bude bránit právem předpokládaným způsobem (podáním opravných prostředků, podnětů k přezkumné činnosti nadřízenému orgánu, stížností) a při té příležitosti upozorní na skutečnosti, z nichž dovozuje nezákonnost a nepřipustnost konání správního orgánu, ovšem nikoliv psaním urážek. To platí též v případech, kdy správní orgán musí nejprve sám ověřit, zda má či nemá provést příslušný zásah (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2013, č. j. 4 As 80/2013-49, bod 39).

22. Kromě toho, žalobce by si s ohledem na svou předchozí zkušenost s trestním řízením měl být vědom i nepravdivosti tvrzení, že se obviněný v trestním řízení může hájit jakkoliv. Jakkoliv jsou práva obviněného v souvislosti s obhajobou velmi široká, ani v trestním řízení se nemůže obžalovaný beztrestně hájit urážlivými projevy. Ustanovení § 66 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“) obdobně jako § 66 odst. 2 správního řádu mj. stanoví, že kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč. Pro případ opakovaného jednání směřovaného vůči soudu pak dokonce hrozí trestní odpovědnost podle § 336 písm. b) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), za což již žalobce v minulosti byl postižen (opět viz usnesení sp. zn. I. ÚS 1486/15).
23. Žalobci proto nelze dát za pravdu, že hrubě urážlivé podání je forma obhajoby v trestním nebo přestupkovém řízení. Právo na obhajobu je totiž tradičně spojeno s takovými procesními právy, která umožňují obviněnému dokázat svou nevinu nebo vnést důvodné pochybnosti do vznesených obvinění či alespoň dosáhnout uložení nižšího trestu. Obhajoba by měla za těmito účely vždy sledovat nějakou promyšlenou taktiku. Žalobcem tvrzená „obhajoba“ ovšem představuje pouze primitivní hromadění dalších a dalších podání, která navzdory žalobcově vysokoškolskému vzdělání obsahují především jen emotivní výlevy vulgarit, zatímco skutková a právní tvrzení označující důvody namítané nezákonnosti v podáních prakticky chybí.
24. Konkrétně v podání ze dne 15. 6. 2023 lze snahu o obhajobu spolku zastupovaného žalobcem shledávat jen ve druhém a třetím odstavci namítajícím neadekvátnost výše škody, resp. vůbec chybějící majetkovou škodu posuzovaného činu, a v posledních třech odstavcích, kde žalobce namítá podjatost referenta, kterou spatřuje v jeho procesním postupu v jiném řízení (že taková námitka podjatosti nemůže být důvodná, ještě neznamená, že není možným způsobem obhajoby). K realizaci práva na obhajobu je však zcela nepotřebné a postrádá jakoukoliv legitimitu ta část podání (včetně posledních třech odstavců), kde je na adresu referenta použito urážlivých a v běžném společenském styku

neakceptovatelných výrazů (kripl, dementní individuum, defektní a vykolejená osoba) namísto popisu skutečností, z nichž přesvědčení žalobce o podjatosti referenta pramení.

25. Ohledně urážek úředních osob ÚS v nálezu ze dne 19. 1. 2016, sp. zn. I. ÚS 750/15, ovšem dovodil, že „[p]ejorativní a vulgární výroky směřující vůči jednotlivým soudcům jsou chráněny pouze výjimečně – a to například tehdy, pokud jsou vyprovokovány podobně či stejně ostrými výroky ze strany soudce na adresu účastníka řízení či jeho právního zástupce [tzv. odvetná (counterattaack, Gegenschlag) funkce svobody projevu].“ Jinými slovy, výroky s použitím vulgárních a neuctivých výrazů se může obviněný vůči úřední osobě beztrestně (byť formálně budou naplněna kritéria § 66 odst. 2 správního řádu, z důvodu výkonu dovolené obrany se nebude jednat o postižitelné jednání) dopustit jen tehdy, jestliže tím bude v bezprostřední souvislosti reagovat na shodné projevy této úřední osoby vůči němu. Z obsahu správního spisu přitom není jakkoliv patrné, že by příslušný referent, vůči jehož osobě směřovaly nadávky obsažené v podání ze dne 15. 6. 2023, žalobce či jím zastupovaný spolek předtím častoval nějakými nadávkami či vulgárními označeními. Nic takového ovšem žalobce ani netvrdil. Byť se žalobce cítí být ukřivděn již samotným faktem, že došlo k zahájení přestupkového řízení vůči jím řízenému spolku, jen tato skutečnost ho neopravňovala k urážlivým projevům. Naopak měl proti takovému obvinění argumentovat věcně a za pomoci jazyka adekvátního úřední korespondenci poukazovat na nedostatky podkladů, z nichž pramenilo podezření z přestupkového jednání, či na případná porušení procesních předpisů v rámci vedeného řízení. K ochraně práv mu přitom právní řád stanoví potřebné opravné prostředky, jež může použít i pro případ, že by oprávněná úřední osoba jednající za městský úřad nedala jeho argumentům za pravdu. Právo urážet osoby podílející se na vedení správního řízení mu však právní řád nedává – naopak jej od takového jednání odrazuje pohružkou uložení pořádkové pokuty.
26. Je tedy třeba odmítnout žalobcovu představu, že v případě bezdůvodně zahájeného přestupkového řízení lze úřední osobu bez dalšího hrubě urážet. Zkritizovat svévoli úřední osoby žalobce nepochybně může, nesmí však beztrestně za tímto účelem úřední osobu urážet. Urážky totiž nejsou argumenty a nepředstavují přípustnou kritiku. Dokazují pouze mentální nastavení a neschopnost věcné argumentace urážejícího, zatímco o oprávněnosti a zákonnosti jednání uráženého nevypovídají vůbec nic.
27. Lze též podotknout, že samotná forma projevu může v některých případech převážit dokonce i nad pravdivostí sdělení. Také pravdivé sdělení, je-li pronášeno vulgární formou čistě s cílem ponížit a způsobit újmu, může být (byť výjimečně) vykročením z mezí svobody projevu a právem zapovězeným jednáním zakládajícím právo na morální či peněžitou satisfakci. Tím spíše pak vulgární reakci neospravedlňuje situace, kdy výsledek úřední činnosti nevykazuje extrémní vady v podobě nesrozumitelnosti či těžkého nesouladu se zjištěnými podklady, které by snad mohly zavdávat pochyby o mentálním zdraví pisatele.
28. Odmítnout je nakonec třeba i samotný argument, že referent, který sepsal oznámení o zahájení přestupkového řízení, nebyl vůbec oprávněnou úřední osobou. Oprávněná úřední osoba je zákonem (srov. § 15 odst. 2 správního řádu) zavedené označení té úřední osoby, která provádí úkony správního řízení a je k tomu oprávněna buď vnitřními předpisy správního orgánu, nebo je k tomu pověřena vedoucím správního orgánu. Vzhledem k tomu, že správní orgán může vykonávat činnost jen prostřednictvím fyzických osob, každé správní řízení musí být vedeno konkrétní osobou, jež se označuje za oprávněnou úřední osobu. V tomto směru i správní řízení zahájené bezdůvodně musí mít svou oprávněnou úřední osobu, která v ideálním případě poté, co při provádění procesních úkonů zjistí, že se důvody

pro zahájení řízení zakládaly na nepravdivých skutečnostech či mylných domněnkách a že není ani důvod pro to řízení dále vést, musí vydat usnesení, jímž řízení zastaví. Proto i přestupkové řízení, byť by bylo zahájeno na základě nepravdivých informací, má svou oprávněnou úřední osobu a obviněný (nebo za něj jednající osoba) ji není oprávněn jen z důvodu, že nesouhlasí se zahájením takového řízení, urážet. Dokonce i kdyby dotčený referent skutečně nebyl úřední osobou oprávněnou, neboť by např. z vnitřního předpisu městského úřadu vyplývalo, že příslušnou agendu mají rozhodovat jiní úředníci, a nebyl by k tomu ani pověřen vedoucím úřadu, i tak by byl úřední osobou, kterou § 62 odst. 2 správního řádu chrání před urážlivými podáními – žalobce by mohl případně zpochybnit její úkony konkrétním poukazem na důvod, proč k jejich realizaci nebyla oprávněna (což, ale neučinil), nikoliv ji ale urážet.

29. Nejedná se totiž o onu výjimečnou situaci, kdy by bylo možné uplatnit právo sebeobrany. Zahájení přestupkového řízení v daném případě rozhodně nemohlo být trestným činem směřovaným proti žalobci, ostatně podklady, z nichž vyplynulo podezření ze spáchání přestupku nevytvářel městský úřad a jeho referent, ale byly shromážděny policejními orgány, které dané okolnosti vyšetřovaly. Samotné přestupkové řízení je pak vedeno právě od toho, aby se v něm podezření ze spáchání přestupku na základě dokazování buď potvrdilo, nebo vyvrátilo. Za tímto účelem má obviněný z přestupku v takovém řízení procesní práva (a ovšem též i povinnosti), která mu zajišťují prostor pro předkládání důvodů a důkazních návrhů, které mohou panující podezření vyvrátit či alespoň v dostatečné míře zpochybnit. Zahájení přestupkového řízení ještě automaticky neznamená, že bude obviněný potrestán. I sama oprávněná úřední osoba může v návaznosti na skutečnosti uváděné obviněným dospět k závěru, že se podezření nepotvrdilo a obviněného zprostit obvinění, a to případně i bez aktivity obviněného na základě vlastních skutkových zjištění.
30. V projednávaném případě navíc obsah spisového materiálu ani nenasvědčuje tomu, že by snad přestupkové řízení bylo zahájeno jako projev úřední svévole. Policejní orgány a po nich městský úřad ve věci nejprve řádně shromáždily dostupné důkazní prostředky, z nichž vyplývalo, že obviněný spolek, za nějž jednal patrně žalobce, porazil jeden strom, pořezal další a dřevní hmotu si odvezl a spalil, přičemž KSÚS SK, vykonávající práva vlastníka těchto stromů, popírala tvrzení žalobce o tom, že by spolku v rozhodné době poskytla k nakládání s majetkem v její správě nezbytné oprávnění. Byť žalobce tvrdil, že takové oprávnění má, podezření z neoprávněného odcizení majetku ve správě KSÚS SK existovalo a byly bezpochyby splněny důvody pro zahájení přestupkového řízení, v němž bylo úkolem oprávněné úřední osoby vyhodnotit význam zápisu ze dne 24. 8. 2012, z nějž žalobce dovozoval oprávnění spolku ke kácení stromů a přisvojení si dříví. Ani skutečnost, že k nakládání s cizí věcí a jejímu přisvojení došlo v rámci výkonu veřejně prospěšné činnosti, na tom nic nemění. Takovou činnost nelze vnucovat a bez souhlasu dotčeného se při ní na jeho úkor obohacovat, a to ani proto, že je vykonávána jako dobrovolná, a tedy neplacená. Na tuto otázku nemá přímý vliv ani to, zda osoby jednající za spolek byly v minulosti trestně odsouzeny nebo naopak odsouzení zproštěny ve skutkově zcela nesouvisejících kauzách.
31. Konečně nemohlo jít ani o případ, kdy by adresát urážlivého podání zcela postrádal oprávnění v dané věci úředně jednat. Zákon nepočítá s tím, že by mylné zahájení přestupkového řízení proti nevinnému vedlo ke ztrátě pravomoci správního orgánu a v něm činné oprávněné úřední osoby. Již tím, že adresát žalobcových urážek je referentem městského úřadu (žalobce to nezpochybňuje), je také zřetelně dáno, že není osobou zvnějšku,

která by se jen neoprávněně vydávala za úřední osobu. Městský úřad pak zcela bezpochyby je správním orgánem, do jehož pravomoci spadá projednávání přestupků.

32. Žalobní námitky proto jednotlivě ani jako celek neobstojí. Pro úplnost soud dodává, že neprovedl žalobcem požadované výsledky úředních osob Bc. Z. B., Mgr. J. M. a Ing. T. R., neboť žaloba žádným ze včas uplatněných žalobních bodů nezpochybňuje skutkový stav, z něž vychází napadené rozhodnutí, nýbrž je pouze polemikou s právními závěry žalovaného. Jedná se tedy o důkazy zcela nadbytečné a irelevantní. Soudu ostatně ani nepřísluší přezkušování úředníků územních samosprávných celků provádět. Předmětem přezkumu je napadené rozhodnutí, nikoliv osoba pod ním podepsaná. Napadené rozhodnutí přitom není postiženo žádnou vadou, na kterou žalobce svými žalobními body poukázal.
33. Stejně tak soud zamítl návrh na dokazování korespondencí mezi žalobcem a Středočeským krajem ohledně údržby alejí a výsledků této činnosti včetně fotografií, neboť otázka údržby alejí ve skutečnosti nesouvisí s posouzením oprávněnosti urážlivých formulací v podání žalobce. Okolnosti zahájení přestupkového řízení jsou pak v nezbytném rozsahu patrné z obsahu správního spisu.
34. Soud neprovedl důkaz ani předkládanými listinami týkajícími se předcházejícího řízení proti žalobci ve věci údajného přestupku proti občanského soužití, jelikož žalobce netvrdil, že by jej v daném řízení oprávněná úřední osoba slovně urážela, a nadto toto řízení předcházelo aktuální přestupkové řízení o 2 roky, což by i v případě takových urážek již žalobce s ohledem na značný časový odstup neopravňovalo k urážlivé reakci.

Závěr a náklady řízení

35. Vzhledem k tomu, že uplatněné žalobní body jsou nedůvodné, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. května 2024

Mgr. Ing. Petr Šuránek v. r.
předseda senátu